

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (Global Competitiveness Index)

อันดับชี้วัดความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (Global Competitive Index : GCI) ที่จัดทำโดย World Economic Forum (WEF) ซึ่งมีการรายงานไว้ใน Global Competitive Report ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการใช้วัดความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศ ทั้งระดับจุลภาค (Microeconomic) และ ระดับมหภาค (Macroeconomic) โดยนิยาม “ชี้วัดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness)” ไว้ว่า เป็นการวัดความมีประสิทธิภาพของสถาบัน นโยบาย และปัจจัยที่บ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของประเทศ นอกจากนี้ รายงานดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นถึงจุดแข็ง และจุดอ่อนของแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาทิศทางของนโยบายในภาคส่วนต่างๆ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพของประเทศ อันจะส่งผลถึงความอยู่ดีกินดีของประชากรและการเติบโตของเศรษฐกิจประเทศต่อไป

ตารางที่ 1 กลุ่มประเทศตามเกณฑ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP per capita) ในปี 2558 – 2559

ประเทศที่ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจโดย ปัจจัยพื้นฐาน (Stage 1: Factor-driven)	ประเทศที่มี ลักษณะอยู่ ระหว่างการ เปลี่ยนผ่านจาก กลุ่มที่ 1 เป็น กลุ่มที่ 2 (Transition from stage 1 to stage 2)	ประเทศที่ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจโดย ประสิทธิภาพ (Stage 2: Efficiency- driven)	ประเทศที่มี ลักษณะอยู่ ระหว่างการ เปลี่ยนผ่านจาก กลุ่มที่ 2 เป็น กลุ่มที่ 3 (Transition from stage 2 to stage 3)	ประเทศที่ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจโดย นวัตกรรม (Stage 3: Innovation- driven)
Bangladesh, Benin, Burundi, Cambodia ,Cameroon, Chad Côte d'Ivoire, Ethiopia, Gambia, The Ghana Guinea,	Algeria, Azerbaijan ,Bhutan, Botswana ,Gabon, Hondura,s Iran, Islamic rep., Kazakhstan, Kuwait,	Albania, Armenia ,Bolivia, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria ,Cape Verde, China ,Colombia ,Dominican	Argentina ,Brazil ,Chile ,Costa Rica, Croatia, Hungary ,Latvia ,Lebanon, Lithuania ,Malaysia, Mauritius	Australia, Austria ,Bahrain, Belgium ,Canada ,Cyprus, Czech Republic ,Denmark Estonia, Finland, France Germany,

ประเทศที่ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจโดย ปัจจัยพื้นฐาน (Stage 1: Factor-driven)	ประเทศที่มี ลักษณะอยู่ ระหว่างการ เปลี่ยนผ่านจาก กลุ่มที่ 1 เป็น กลุ่มที่ 2 (Transition from stage 1 to stage 2)	ประเทศที่ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจโดย ประสิทธิภาพ (Stage 2: Efficiency- driven)	ประเทศที่มี ลักษณะอยู่ ระหว่างการ เปลี่ยนผ่านจาก กลุ่มที่ 2 เป็น กลุ่มที่ 3 (Transition from stage 2 to stage 3)	ประเทศที่ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจโดย นวัตกรรม (Stage 3: Innovation- driven)
Haiti, India, Kenya, Kyrgyz Republic, Lao PDR, Lesotho, Liberia, Madagascar, Malawi, Mali Mauritania, Mozambique, Myanmar, Nepal, Nicaragua, Pakistan, Rwanda, Senegal, Sierra Leone, Tajikistan, Tanzania ,Uganda ,Zambia, Zimbabwe	Moldova ,Mongolia ,Nigeria ,Philippines ,Saudi Arabia ,Venezuela, Vietnam	Republic, Ecuador ,Egypt, El Salvador ,Georgia, Guatemala ,Guyana, Indonesia ,Jamaica ,Jordan ,Macedonia, FYR Montenegro, Morocco ,Namibia ,Paraguay ,Peru, Serbia ,South Africa, Sri Lanka ,Swaziland ,Thailand, Tunisia ,Ukraine	,Mexico ,Oman, Panama ,Poland ,Romania, Russian ,Federation ,Seychelles ,Turkey, Uruguay	Greece ,Hong Kong SAR, Iceland Ireland ,Israel, Italy Japan, Korea, Rep. ,Luxembourg, Malta ,Netherlands ,New Zealand, Norway, Portugal ,Qatar, Singapore, Slovak Republic, Slovenia ,Spain ,Sweden, Switzerland ,Taiwan, China ,Trinidad and Tobago ,United Arab Emirates, United Kingdom, United States

ที่มา : Global Competitiveness Report 2015 -2016

การแบ่งกลุ่มประเทศในการจัดอันดับ Global Competitiveness Index ประจำปี พ.ศ. 2558 -2559 ได้แบ่งประเทศจำนวน 140 ประเทศ โดยใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP per capita) เป็นเกณฑ์ ออกเป็น 3 ระดับ (ดังตารางที่ 37) ดังนี้

ระดับที่ 1 กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยปัจจัยพื้นฐาน (Stage 1: Factor-driven) ได้แก่ ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรต่ำกว่า 2,000 เหรียญสหรัฐ มีจำนวนทั้งหมด 35 ประเทศ

ระดับที่ 2 กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยประสิทธิภาพ (Stage 2: Efficiency-driven) ได้แก่ ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรระหว่าง 3,000 – 8,999 เหรียญสหรัฐ มีจำนวนทั้งหมด 31 ประเทศ

ระดับที่ 3 กลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยนวัตกรรม (Stage 3: Innovation-driven) ได้แก่ ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรสูงกว่า 17,000 เหรียญสหรัฐ มีจำนวนทั้งหมด 38 ประเทศ

นอกจากนี้ WEF ยังได้ระบุเพิ่มเติมถึงประเทศที่มีลักษณะอยู่ระหว่าง “การเปลี่ยนผ่าน” (Transition) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ดังแสดงในตารางที่ 37) คือ

- กลุ่มประเทศที่มีลักษณะอยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านจากระดับที่ 1 เป็นระดับที่ 2 มีจำนวน 16 ประเทศ

- กลุ่มประเทศที่มีลักษณะอยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านจากระดับที่ 2 เป็นระดับที่ 3 มีจำนวน 20 ประเทศ

โดยประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยประสิทธิภาพ (Stage 2: Efficiency-driven) (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ในการประเมินขีดความสามารถในการแข่งขัน WEF ประเมินด้วย 3 กลุ่มปัจจัย 12 ปัจจัย (Pillars) และ 114 ตัวชี้วัด (Indicator) โดยมี 3 กลุ่มประกอบด้วยกลุ่มปัจจัยพื้นฐาน (Basic requirement) กลุ่มประสิทธิภาพ (Efficiency enhancers) และกลุ่มนวัตกรรมและระดับการพัฒนา (Innovation and sophistication) (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 กลุ่มปัจจัยและปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาขีดความสามารถในการแข่งขันของโลก

กลุ่มปัจจัย	ปัจจัย (Pillars)
1. Basic Requirement : กลุ่มปัจจัยพื้นฐาน ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญสู่การผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจประเทศ	1.1 สภาพแวดล้อมด้านสถาบัน (Institutions)
	1.2 โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)
	1.3 สภาพเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic environment)
	1.4 สุขภาพและการศึกษาพื้นฐาน (Health and primary education)
2. Efficiency enhancers : กลุ่มเสริมประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญสู่การผลักดันความมีประสิทธิภาพของประเทศ	2.1 การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม (Higher education and training)
	2.2 ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า (Goods market efficiency)
	2.3 ประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน (Labor market efficiency)
	2.4 ระดับการพัฒนาของตลาดการเงิน (Financial market development)
	2.5 ความพร้อมด้านเทคโนโลยี (Technological readiness)
	2.6 ขนาดของตลาด (Market size)
3. Innovation and sophistication : กลุ่มนวัตกรรมและระดับการพัฒนา ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญสู่การผลักดันระดับนวัตกรรมของประเทศ	3.1 ระดับการพัฒนาของธุรกิจ (Business sophistication)
	3.2 นวัตกรรม (Innovation)

ที่มา The Global Competitiveness Report 2015–2016

ตารางที่ 3 ประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก ในปี พ.ศ. 2559

ประเทศ	อันดับ			ค่าคะแนน		
	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง
สวิตเซอร์แลนด์	1	1	ไม่เปลี่ยนแปลง	5.7	5.7	ไม่เปลี่ยนแปลง
สิงคโปร์	2	2	ไม่เปลี่ยนแปลง	5.6	5.6	ไม่เปลี่ยนแปลง
สหรัฐอเมริกา	3	3	ไม่เปลี่ยนแปลง	5.5	5.6	เพิ่มขึ้น 0.1
เยอรมัน	5	4	ไม่เปลี่ยนแปลง	5.5	5.5	ไม่เปลี่ยนแปลง
เนเธอร์แลนด์	8	5	เพิ่มขึ้น 3	5.5	5.5	ไม่เปลี่ยนแปลง
ญี่ปุ่น	6	6	ไม่เปลี่ยนแปลง	5.5	5.4	ลดลง 0.1

ประเทศ	อันดับ			ค่าคะแนน		
	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง
ฮ่องกง	7	7	ไม่เปลี่ยนแปลง	5.5	5.4	ลดลง 0.1
ฟินแลนด์	4	8	ลดลง 4	5.5	5.4	ลดลง 0.1
สวีเดน	10	9	เพิ่มขึ้น 1	5.4	5.4	ไม่เปลี่ยนแปลง
สหราชอาณาจักร	9	10	ลดลง 1	5.4	5.4	ไม่เปลี่ยนแปลง

ที่มา <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/competitiveness-rankings/>

ผลการจัดอันดับล่าสุด ในปี พ.ศ. 2559 (ดังตารางที่ 3) พบว่า ประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงสุด 10 อันดับแรกของโลกเป็นประเทศอยู่ในกลุ่มที่ 3 (Stage 3: Innovation-driven) กล่าวคือ ประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม โดยประเทศที่ได้รับการจัดอันดับที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงที่สุดในโลกประจำปี พ.ศ. 2559 คือ สวิตเซอร์แลนด์ (5.7 คะแนน) ตามด้วยสิงคโปร์ (5.6 คะแนน) สหรัฐอเมริกา (5.6 คะแนน) เยอรมัน (5.5 คะแนน) เนเธอร์แลนด์ (5.5 คะแนน) ตามลำดับ สำหรับประเทศไทย ได้รับการจัดอันดับที่ 32 ของโลก (4.6 คะแนน)

ตารางที่ 4 ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน ประจำปี พ.ศ.2559

ประเทศ	อันดับ						ค่าคะแนน		
	อาเซียน			โลก			ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง
	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง			
สิงคโปร์	1	1	-	2	2	-	5.7	5.7	-
มาเลเซีย	2	2	-	20	18	เพิ่มขึ้น 2	5.2	5.2	-
ไทย	3	3	-	31	32	ลดลง 1	4.7	4.6	ลดลง 0.1
อินโดนีเซีย	4	4	-	34	37	ลดลง 3	4.6	4.5	ลดลง 0.1
ฟิลิปปินส์	5	5	-	52	47	เพิ่มขึ้น 5	4.4	4.4	-
เวียดนาม	6	6	-	68	56	เพิ่มขึ้น 12	4.2	4.3	เพิ่มขึ้น 0.1
ลาว	7	7	-	93	83	เพิ่มขึ้น 10	3.9	4.0	เพิ่มขึ้น 0.1
กัมพูชา	8	8	-	95	90	เพิ่มขึ้น 5	3.9	3.9	-
พม่า	9	9	-	134	131	เพิ่มขึ้น 3	3.2	3.3	เพิ่มขึ้น 0.1
บรูไน	N/A	N/A	-	N/A	N/A	-	N/A	N/A	-

ที่มา <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/competitiveness-rankings/>
และ <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2014-2015/competitiveness-rankings/>
หมายเหตุ : ประเทศบรูไนไม่ถูกจัดอยู่ในดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก ประจำปี พ.ศ.2559

เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับของประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนในปีล่าสุด (พ.ศ.2559) ดังแสดงในตารางที่ 40 พบว่า ประเทศสิงคโปร์ ได้รับการจัดอันดับที่ 1 ขึ้นเป็นผู้นำของภูมิภาค และเป็นอันดับที่ 2 ของโลก (5.7 คะแนน) ตามด้วยประเทศมาเลเซียที่ได้อันดับ 2 ของภูมิภาค ซึ่งเป็นอันดับที่ 18 ของโลก (5.2 คะแนน) และประเทศไทยได้อันดับที่ 3 ของภูมิภาค ซึ่งเป็นอันดับที่ 32 ของโลก (4.6 คะแนน) จะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้รับผลการจัดอันดับอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเทียบกับจำนวนประเทศในภูมิภาคอาเซียน คือ อันดับที่ 3 จากทั้งหมด 9 ประเทศ (ไม่รวมประเทศบรูไนที่ไม่มีการประเมินจัดอันดับในครั้งนี้) และเทียบกับอันดับโดยรวมของโลก อันดับที่ 32 จากทั้งหมด 140 ประเทศทั่วโลก และเมื่อเปรียบเทียบผลการจัดอันดับของประเทศในกลุ่มอาเซียนระหว่างปี พ.ศ. 2559 กับปี พ.ศ. 2558 พบว่า ผลการจัดอันดับของประเทศในกลุ่มอาเซียนยังคงอันดับเช่นเดิม หากแต่ผลการจัดอันดับของประเทศในกลุ่มอาเซียนในเวทีโลกมีการเปลี่ยนแปลงอันดับค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศเวียดนามที่อันดับเพิ่มขึ้น 12 อันดับ จากอันดับที่ 68 ในปี พ.ศ. 2558 เป็นอันดับที่ 56 ณ ปี พ.ศ.2559 ประเทศลาวที่มีอันดับเพิ่มขึ้น 10 อันดับ จากอันดับที่ 93 ในปี พ.ศ. 2558 เป็นอันดับที่ 83 ณ ปี พ.ศ. 2559

ตารางที่ 5 ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของโลกสำหรับประเทศไทย ในปี พ.ศ.2550 -2559

ปี	อันดับโลก / จำนวนประเทศ	ค่าคะแนน	อัตราการเปลี่ยนแปลง
2550	35 / 125	4.58	-
2551	28 / 131	4.70	เพิ่มขึ้น 7
2552	34 / 134	4.60	ลดลง 6
2553	36 / 136	4.59	ลดลง 2
2554	38 / 139	4.51	ลดลง 2
2555	39 / 142	4.52	ลดลง 1
2556	38 / 144	4.52	เพิ่มขึ้น 1
2557	37 / 148	4.54	เพิ่มขึ้น 1
2558	31 / 144	4.70	เพิ่มขึ้น 6
2559	32 / 140	4.60	ลดลง 1

ที่มา : The Global Competitiveness Report 2007-2008 ถึง 2015-2016

เมื่อพิจารณาการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในปี พ.ศ. 2559 พบว่า ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 32 (จาก 140 ประเทศ) ลดลง 1 อันดับจากอันดับที่ 31 (จาก 144 ประเทศ) ในปี พ.ศ. 2558 โดยมีผลคะแนนรวมลดลงจาก 4.7 คะแนน เป็น 4.6 คะแนน และตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการปรับอันดับเพิ่มขึ้นและลดลงระหว่างอันดับที่ 39 ถึง 28 ส่งผลให้อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยในปี พ.ศ. 2550 ประเทศไทยได้รับการประเมินให้อยู่ในอันดับที่ 35 (จาก 125 ประเทศ) และในปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับที่ 32 (จาก 140 ประเทศ) ถึงแม้ว่า จำนวนประเทศในการจัดอันดับจะเพิ่มมากขึ้น แต่หากพิจารณาจะพบว่า คะแนนเพิ่มขึ้น 0.02 คะแนน จาก 4.58 คะแนน เป็น 4.6 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยยังมีการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันได้ไม่มากนัก (ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 6 ผลการจัดอันดับและค่าคะแนนของกลุ่มปัจจัยและปัจจัยย่อยของประเทศไทย สำหรับดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก ในปี พ.ศ. 2558-2559

ปัจจัย	อันดับ			คะแนน		
	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง
อันดับรวม	31	32	ลดลง 1	4.7	4.6	ลดลง 0.1
1. Basic Requirement : กลุ่มปัจจัยพื้นฐาน	40	42	ลดลง 2	5.0	4.9	ลดลง 0.1
1.1 สภาพแวดล้อมด้านสถาบัน (Institutions)	84	82	เพิ่มขึ้น 2	3.7	3.7	ไม่เปลี่ยนแปลง
1.2 โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)	48	44	เพิ่มขึ้น 4	4.6	4.6	ไม่เปลี่ยนแปลง
1.3 สภาพเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic environment)	19	27	ลดลง 8	6.0	5.7	ลดลง 0.3
1.4 สุขภาพและการศึกษาพื้นฐาน (Health and primary education)	66	67	ลดลง 1	5.8	5.8	ไม่เปลี่ยนแปลง
2. Efficiency enhancers : กลุ่มเสริมประสิทธิภาพ	39	38	เพิ่มขึ้น 1	4.5	4.6	เพิ่มขึ้น 0.1
2.1 การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม (Higher education and training)	59	56	เพิ่มขึ้น 3	4.6	4.6	ไม่เปลี่ยนแปลง

ปัจจัย	อันดับ			คะแนน		
	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง
2.2 ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า (Goods market efficiency)	30	30	-	4.7	4.7	ไม่เปลี่ยนแปลง
2.3 ประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน (Labor market efficiency)	66	67	ลดลง 1	4.2	4.2	ไม่เปลี่ยนแปลง
2.4 ระดับการพัฒนาของตลาดการเงิน (Financial market development)	34	39	ลดลง 5	4.6	4.4	ลดลง 0.2
2.5 ความพร้อมด้านเทคโนโลยี (Technological readiness)	65	58	เพิ่มขึ้น 7	3.9	4.2	เพิ่มขึ้น 0.3
2.6 ขนาดของตลาด (Market size)	22	18	เพิ่มขึ้น 4	5.1	5.2	เพิ่มขึ้น 0.1
3. Innovation and sophistication : กลุ่มนวัตกรรมและระดับการพัฒนา	54	48	เพิ่มขึ้น 6	3.8	3.9	เพิ่มขึ้น 0.1
3.1 ระดับการพัฒนาของธุรกิจ (Business sophistication)	41	35	เพิ่มขึ้น 6	4.4	4.4	ไม่เปลี่ยนแปลง
3.2 นวัตกรรม (Innovation)	67	57	เพิ่มขึ้น 10	3.3	3.4	เพิ่มขึ้น 0.1

ที่มา : <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/competitiveness-rankings/> และ <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2014-2015/competitiveness-rankings/>

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัย (Pillars) ของดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลกสำหรับประเทศไทยยังคงมีประเด็นท้าทายที่ควรให้ความสำคัญและเฝ้าระวัง ดังแสดงในตารางที่ 42 สรุปได้ดังนี้

1. **กลุ่มปัจจัยพื้นฐาน (Basic requirement)** โดยได้รับคะแนนรวมของกลุ่มอยู่ที่ 4.9 คะแนน และได้รับอันดับที่ 42 ของโลกด้านกลุ่มปัจจัยพื้นฐานยังมีตัวชี้วัดที่ต้องเร่งปรับปรุง จึงส่งผลกระทบต่ออันดับโดยรวมของกลุ่มปัจจัยนี้ เช่น ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมด้านสถาบัน (Institutions) ที่ได้ 3.7 คะแนน เป็นอันดับที่ 82 ของโลก และปัญหาด้านสุขภาพและการศึกษาพื้นฐาน (Health and primary education) ได้ 5.8 คะแนน ตกเป็นอันดับที่ 67 ของโลก พร้อมทั้ง

ปัญหาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการคมนาคม ที่ได้ 4.7 คะแนน เป็นอันดับที่ 64 ของโลก

2. **กลุ่มปัจจัยเสริมประสิทธิภาพ (Efficiency enhancers)** โดยได้รับคะแนนรวมของกลุ่มที่ 4.6 อยู่ในลำดับที่ 38 ของโลก แม้ว่าจะมีการปรับตัวดีขึ้น แต่มีหลายปัจจัยที่ควรเร่งปรับปรุง ได้แก่ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน (Labor market efficiency) ที่ได้คะแนน 4.2 คะแนน เป็นอันดับที่ 67 ของโลก พร้อมทั้งการศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม (Higher education and training) ที่มีค่าคะแนนเท่ากับ 4.6 และอันดับที่ 56 ของโลก ซึ่งตัวเลขดังกล่าวแสดงถึงปัญหาที่ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนา

3. **กลุ่มนวัตกรรมและระดับการพัฒนา (Innovation and sophistication)**

ตารางที่ 7 ตารางแสดงปัจจัยย่อยในกลุ่มปัจจัยด้านนวัตกรรมและระดับการพัฒนา

ปัจจัยย่อย	อันดับ			คะแนน		
	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง
3. Innovation and sophistication	54	48	เพิ่มขึ้น 4	5.1	5.2	เพิ่มขึ้น 0.1
3.1 Business sophistication	41	35	เพิ่มขึ้น 6	3.8	3.9	เพิ่มขึ้น 0.1
- Local supplier quantity	25	34	ลดลง 9	5.0	4.8	ลดลง 0.2
- Local supplier quality	62	59	เพิ่มขึ้น 3	4.5	4.4	ลดลง 0.1
- State of cluster development	40	39	เพิ่มขึ้น 1	4.2	4.1	ลดลง 0.1
- Nature of competitive advantage	33	31	เพิ่มขึ้น 2	4.2	4.3	เพิ่มขึ้น 0.1
- Value chain breadth	38	32	เพิ่มขึ้น 6	4.3	4.3	-
- Control of international distribution	41	42	ลดลง 1	4.4	4.1	ลดลง 0.3
- Production process sophistication	51	53	ลดลง 2	4.2	4.1	ลดลง 0.1
- Extent of marketing	43	29	เพิ่มขึ้น 14	4.6	4.9	เพิ่มขึ้น 0.3
- Willingness to delegate authority	36	35	เพิ่มขึ้น 1	4.2	4.2	-
3.2 Innovation	67	57	เพิ่มขึ้น 10	3.3	3.4	เพิ่มขึ้น 0.1
- Capacity for innovation	70	54	เพิ่มขึ้น 16	3.7	4.1	เพิ่มขึ้น 0.4
- Quality of scientific research institute	61	53	เพิ่มขึ้น 8	3.9	4.0	เพิ่มขึ้น 0.1
- Company spending on R&D	56	45	เพิ่มขึ้น 11	3.2	3.5	เพิ่มขึ้น 0.3

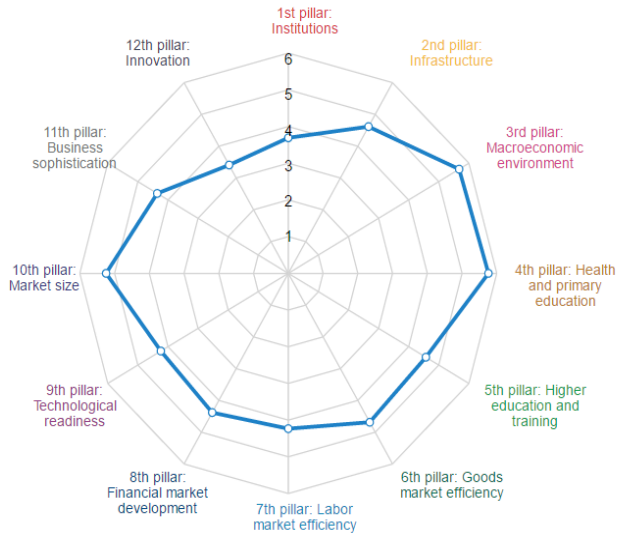
ปัจจัยย่อย	อันดับ			คะแนน		
	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง	ปี 2558	ปี 2559	การเปลี่ยนแปลง
- University-industry collaboration	46	45	ลดลง 1	4.0	4.0	-
- Government procurement of advanced technology product	114	90	เพิ่มขึ้น 24	2.9	3.1	เพิ่มขึ้น 0.2
- Availability of scientists and engineers	54	47	เพิ่มขึ้น 7	4.3	4.3	-
- PCT patent application	67	66	เพิ่มขึ้น 1	1.2	1.3	เพิ่มขึ้น 0.1

ที่มา : <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/competitiveness-rankings/> และ <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2014-2015/competitiveness-rankings/>

เมื่อพิจารณาปัจจัยย่อยในกลุ่มปัจจัยด้านนวัตกรรมและระดับการพัฒนา ดังตารางที่ 7 พบว่า คะแนนรวมของกลุ่มเพิ่มขึ้น 4 อันดับ จากอันดับที่ 54 (3.8 คะแนน) ปี พ.ศ.2558 เป็นอันดับที่ 48 (3.9 คะแนน) ในปีพ.ศ.2559 โดยมีปัจจัยด้านกระบวนการภาครัฐในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (Government procurement of advanced technology product) ปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงสุด 24 อันดับ จากอันดับที่ 114 (2.9 คะแนน) เมื่อปี พ.ศ.2558 เป็นอันดับที่ 90 (3.1 คะแนน) ในปี พ.ศ. 2559 ตามมาด้วยปัจจัยด้านความสามารถในด้านนวัตกรรม (Capacity for innovation) ปรับตัวเพิ่มขึ้น 16 อันดับ จากอันดับที่ 70 (3.7 คะแนน) เมื่อปี พ.ศ.2558 เป็นอันดับที่ 54 (4.1 คะแนน) ในปี พ.ศ. 2559 แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านกระบวนการภาครัฐในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ถึงจะมีการทิศทางการปรับตัวที่ดีขึ้น แต่ยังคงถือเป็นปัจจัยที่ทำร้ายสำหรับประเทศไทยเนื่องจากค่าคะแนนและอันดับอยู่ในระดับที่ต้องเร่งพัฒนา

สำหรับภาพรวมของประเทศไทยทั้งหมด 3 กลุ่มปัจจัย พบว่า กลุ่มปัจจัยทั้ง 3 มีการเคลื่อนไหวทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง โดยกลุ่มการเสริมประสิทธิภาพและกลุ่มนวัตกรรมและระดับการพัฒนา มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น และกลุ่มปัจจัยพื้นฐานมีการปรับตัวลดลงโดยสามารถสรุปเป็นภาพรวมของประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2559 แผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงค่าคะแนนของแต่ละปัจจัยหลักของขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับประเทศไทย ใน พ.ศ.2559

ที่มา : <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/competitiveness-rankings/>

- เอกสารอ้างอิง -

Global Competitiveness Index (GCI). Global Competitive Report 2014-2015. World Economic Forum (WEF). สืบค้นจาก <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2014-2015/competitiveness-rankings/>

Global Competitiveness Index (GCI). Global Competitive Report 2015-2016. World Economic Forum (WEF). สืบค้นจาก <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/competitiveness-rankings/>

คณะผู้จัดทำ

อรฉัตร เลียงพิบูลย์

ผู้จัดการส่วนนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

ทิพสุดา โชติชื่น

นักวิเคราะห์นโยบายอาวุโส

นครินทร์ เจริญเหล่าศิริ

นักวิเคราะห์นโยบาย

ส่วนนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)(สรอ.)

PSP_DIVISION@EGA.OR.TH